

REMISSVAR

2021-09-03

Finansdepartementet Fi2020/04978

Förslag till EU-förordning om allmän produktsäkerhet

Småföretagarnas Riksförbund lämnar här sina synpunkter på föreslagna EU-förordning som avses gälla för icke-harmoniserade produkter.

Småföretagarnas Riksförbund representerar drygt 30 000 mindre företag, huvudsakligen mikroföretag. Förbundet har inte resurser att i alla detaljer kommentera föreliggande förslag varför vi nöjer oss med att kommentera förslagen i mera generella termer.

Förbundet är medvetet om att EUs reglering av den inre marknaden utgör grunden för ett fritt handelsutbyte inom EU samt med berörda andra marknader. Regleringen är även avgörande för att upprätthålla ett fungerande marknadssystem inom EU. Att detta regelverk ses över och uppdateras är givetvis helt i sin ordning för att åstadkomma anpassning till nya teknologier, nya handelsmönster m.m.

Med reservation för att förbundet inte har den fulla bakgrunden och historiken som lett fram till nuvarande förslag föranleder ändå läsningen av föreliggande texter ett antal frågor:

Standardisering

Förslaget hänvisar till behovet av införande av ett förenklat standardiseringsförfarande. Motivet är lätt att förstå, standardisering tar tid, det är svårt att rekrytera deltagande m.m. Möjligen kan det finnas risker med en sådan strategi genom att särintressen lättare kan påverka standardiseringen.

Vidare kan det finnas negativa konsekvenser om Kommissionen pressar på alltför mycket för att få fram europeiska standarder som dessutom fokuseras alltför mycket på produktsäkerhetsaspekter. Dagens näringsliv baseras i hög grad på globala standarder, inte regionala standarder. Standardisering bygger vidare på frivillig medverkan. Om myndigheter blir allt för dominerande och dessutom ensidigt betonar vissa aspekter kan detta på sikt hämma teknologisk utveckling och innovationer inom det europeiska näringslivet.

Nya teknologier

Kommissionen föreslår vidare att vissa nyare teknologiområden som AI och Cybersäkerhet ska omfattas av föreslagna regler. Detta är tveksamt av flera skäl som vi ser det och kan leda till negativa effekter som:

- Enskilda aktörer kan få för stort inflytande jämfört med om marknaden får råda, något som bl a kan gå ut över mindre aktörer.
- Reglering via den här typen av regelverk kan verka hämmande på teknologisk utveckling och innovationer.

Ekonomiska aktörer och digitala marknadsplatser

På den positiva sidan i föreliggande förslag vill förbundet särskilt lyfta fram följande:

- Det är bra att import från lågkostnadsländer utsätts för strängare krav i form av ansvarstagande, närvaro på den europeiska marknaden bl a genom krav på att det ska finnas en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen.
- Samma kan sägas om föreslagna krav på digitala marknadsplatser, samtidigt som det inte är alldeles tydligt för oss hur man tänkt sig en ansvarsfördelning mellan tillverkare utanför EU, ekonomisk aktör och digital marknadsplats.

Kommissionens roll

Vi vill sätta frågetecken för den centraliseringsiver som präglar förslaget, t ex genom formuleringar som denna: *”Om kommissionen får kännedom om en produkt, produktkategori eller produktgrupp som kan utgöra en allvarlig risk för människors hälsa och säkerhet kan den på eget initiativ, eller efter förfrågan av medlemsstaterna, under vissa villkor anta genomförandeakter med lämpliga åtgärder, som bedöms utifrån allvar och nödvändighet.”*

Som vi ser det bör Kommissionens roll begränsas till en mera generell och principiell roll. Förslaget säger att ett europeiskt nätverk av behöriga myndigheter – Consumer Safety Network – ska etableras, dock med begränsade befogenheter. Vi kan inte se varför inte ett sådant nätverk skulle kunna fungera utan operativ inblandning från Kommissionen.

På liknande sätt sägs att *”Kommissionen får samarbeta med tredje länder eller internationella organisationer inom ramen för tillämpningen av förordningen om allmän produktsäkerhet”*. Detta riskerar att Kommissionen blandar sig i standardiseringsorganens uppgifter vilket bara resulterar i ökad byråkrati.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Sten Lindgren
Förbundssekreterare